Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ATANASIJA RANTA [*ATHANASIOS RANTOS*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 28. aprīlī [1]

Lieta C-585/20

BFF Finance Iberia SAU
pret
Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León

(*Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid* (Valjadolidas Administratīvā tiesa, Spānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 2011/7/ES – Maksājumu kavējumu novēršana komercdarījumos – To prasījumu atgūšana no publiskas iestādes, ko parādu piedziņas sabiedrība ir ieguvusi no vairākiem uzņēmumiem – 6. pants – Fiksēta summa 40 EUR apmērā kā kompensācija par atgūšanas izmaksām – 4. pants – Maksājuma termiņš, ja likumā vai līgumā ir paredzēta preču vai pakalpojumu atbilstības pārbaudes procedūra – 2. panta 8. punkts – Jēdziens "maksājamā summa" – Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) iekļaušana nokavējuma procentu aprēķināšanas bāzē

Ievads

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Direktīvas 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos [2] atsevišķu noteikumu interpretāciju. Šo direktīvu piemēro maksājumiem, ko veic kā atlīdzību komercdarījumos, un tās mērķis ir nodrošināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību, tādējādi veicinot uzņēmumu un jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) konkurētspēju [3].

2. Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar lietu *BFF Finance Iberia SAU* (turpmāk tekstā – "*BFF*") pret *Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León* (Kastīlijas un Leonas autonomās kopienas Reģionālā veselības pārvalde; turpmāk tekstā – "reģionālā pārvalde") par to prasījumu atgūšanu no šīs pārvaldes, ko veic *BFF* un kas atbilst summām, kuras bija jāmaksā par 21 uzņēmuma veikto preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu minētajai pārvaldei pakļautajiem medicīnas centriem.

[1] Oriģinālvaloda – franču.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2011. gada 16. februāris) (OV 2011, L 48, 1. lpp.). Ar šo direktīvu no 2013. gada 16. marta grozīta un aizstāta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/35/EK (2000. gada 29. jūnijs) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV 2000, L 200, 35. lpp.).

[3] Skat. Direktīvas 2011/7 1. panta 1. un 2. punktu.

3. Iesniedzējtiesa ar uzdotajiem jautājumiem aicina Tiesu izvērtēt šādus noteikumus:

– Direktīvas 2011/7 6. pantu, it īpaši fiksētās summas 40 EUR kā kompensācijas par atgūšanas izmaksām kumulatīvo raksturu, ja atgūšanas prasījumi, kuri apvienotā veidā tiek pieprasīti no vienas publiskās iestādes, izriet no vairākiem rēķiniem, kurus šī iestāde nav apmaksājusi noteiktajā termiņā dažādiem uzņēmumiem, kuri pa to laiku ir nodevuši šos prasījumus struktūrai, kas tos pieprasa [4];

– šīs direktīvas 4. pantu un it īpaši maksājuma termiņa piemērošanas nosacījumus likumiskajiem procentiem par maksājuma kavējumu darījumos starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm [5], un

– minētās direktīvas 2. panta 8. punktu par jēdzienu "maksājamā summa" un par to, vai pievienotās vērtības nodoklis (PVN) ir vai nav jāiekļauj nokavējuma procentu aprēķināšanas bāzē [6].

Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

4. Saskaņā ar Spānijas tiesībām dibinātā sabiedrība *BFF*, kas darbojas parādu piedziņas nozarē, ieguva prasījuma tiesības no 21 uzņēmuma par neapmaksātiem rēķiniem, kas izrietēja no šo uzņēmumu laikā no 2014. gada līdz 2017. gadam reģionālās pārvaldes pakļautībā esošajiem medicīnas centriem piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem.

5. 2019. gada 31. maijā *BFF* saskaņā ar 2004. gada 29. decembra *Ley 3/2004, por la que se establecen medidas de lucha contra la morosidad en las operaciones comerciales* (Likums Nr. 3/2004, ar kuru ir noteikti pasākumi, lai novērstu maksājumu kavējumus komercdarījumos) [7] 8. pantu pieprasīja šai pārvaldei samaksāt summas, kas atbilst pamatsummai, pieskaitot tai nokavējuma procentus, kā arī kompensāciju 40 EUR par atgūšanas izmaksām, kas radušās saistībā ar katru neapmaksāto rēķinu.

6. Tā kā minētā pārvalde nereaģēja uz šo prasību, *BFF* cēla prasību iesniedzējtiesā *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid* (Valjadolidas Administratīvajā tiesā, Spānija), lai reģionālajai pārvaldei tiktu piespriests samaksāt tai summas, kas atbilst pamatsummai 51 610,67 EUR, pieskaitot nokavējuma procentus; summu 40 EUR kā atgūšanas izmaksas par katru neapmaksāto rēķinu; summu 43 626,76 EUR kā likumiskos procentus; summu, kas atbilst likumiskajiem procentiem, kas ir uzrēķināti nokavējuma procentiem, kā arī izmaksas un izdevumus.

[4] Tiesai ir nācies interpretēt Direktīvas 2011/7 6. pantu šādos spriedumos: 2017. gada 16. februāris, *IOS Finance EFC* (C-555/14, turpmāk tekstā – "spriedums *IOS Finance*", EU:C:2017:121), 2017. gada 1. jūnijs, *Zarski* (C-330/16, turpmāk tekstā – "spriedums *Zarski*", EU:C:2017:418), 2018. gada 13. septembris, *Česká pojišťovna* (C-287/17, turpmāk tekstā – "spriedums *Česká pojišťovna*", EU:C:2018:707), un 2020. gada 9. jūlijs, *RL* (Direktīva par maksājumu kavējumu novēršanu) (C-199/19, turpmāk tekstā – "spriedums *RL*", EU:C:2020:548), kā arī rīkojumā, 2019. gada 11. aprīlis, *Gambietz* (C-131/18, EU:C:2019:306). Direktīvas 2000/35 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kurš būtībā tika aizstāts ar Direktīvas 2011/7 6. panta 3. punktu, arī bija Tiesas interpretācijas priekšmets spriedumos, 2008. gada 3. aprīlis, *01051 Telecom* (C-306/06, EU:C:2008:187), un 2016. gada 15. decembris, *Nemec* (C-256/15, turpmāk tekstā – "spriedums *Nemec*", EU:C:2016:954). Direktīvas 2011/7 6. pants ir lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets izskatāmajā lietā C-370/21, *DOMUS-SOFTWARE-AG/Marc Braschoß Immobilien GmbH*.

[5] Tiesa Direktīvas 2011/7 4. pantu ir interpretējusi spriedumā *IOS Finance* un 2020. gada 28. janvāra spriedumā Komisija/Itālija (Direktīva par maksājumu kavējumu novēršanu) (C-122/18, turpmāk tekstā – "spriedums Komisija/Itālija", EU:C:2020:41).

[6] Tiesai ir nācies interpretēt dažu citus Direktīvas 2011/7 2. panta punktus spriedumos *Zarski*, Komisija/Itālija, *RL*, spriedumos, 2020. gada 18. novembra spriedumā *Techbau* (C-299/19, EU:C:2020:937), kā arī 2022. gada 13. janvāra spriedumā *New Media Development & Hotel Services* (C-327/20, EU:C:2022:23).

[7] 2004. gada 30. decembra *BOE* Nr. 314, 42334. lpp. (turpmāk tekstā – "Likums Nr. 3/2004").

7. Iesniedzējtiesai ir šaubas par to, kā interpretēt Direktīvas 2011/7 noteikumus, kas attiecas uz dažu no šīm summām aprēķināšanu, un par Spānijas tiesību aktu, ar kuriem tie ir transponēti, saderību ar šiem noteikumiem.

8. Vispirms tā uzdod jautājumu par Direktīvas 2011/7 6. panta interpretāciju attiecībā uz fiksēto maksājumu 40 EUR, kas pienākas kā kompensācija par atgūšanas izmaksām, ja tiek iesniegts kopīgs prasījums par vairākiem laikus neapmaksātiem rēķiniem. Tā precizē, ka valstu tiesu prakse nav vienota attiecībā uz to, vai šis fiksētais maksājums jāaprēķina par katru rēķinu vai par katru prasību atsevišķi.

9. Vēl šī tiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvai 2011/7 atbilst tāds valsts tiesību noteikums, kurā visos gadījumos un attiecībā uz visiem līgumu veidiem ir paredzēts 60 dienu samaksas termiņš, kas sastāv no sākotnējā 30 dienu laikposma pieņemšanai un vēl 30 dienu laikposma samaksai; šis 60 dienu termiņš nav tieši paredzēts līgumā vai pamatots ar līguma īpašo raksturu vai konkrētiem līguma apstākļiem.

10. Visbeidzot, šī tiesa uzskata, ka, ņemot vērā valsts tiesu atšķirīgo interpretāciju, ir jāzina, vai Direktīvas 2011/7 2. pantā ļauts nokavējuma procentu aprēķināšanas bāzē iekļaut PVN summu, kas jāmaksā par sniegto pakalpojumu, kura norādīta rēķinā, vai tiek prasīts, ka šajā sakarā tā ir jānošķir atkarībā no datuma, kurā pārvaldes līgumpartneris iemaksā šo summu Valsts kasē.

11. Šajā kontekstā *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid* (Valjadolidas Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"Ņemot vērā [Direktīvas 2011/7] 4. panta 1. punktu, 6. pantu un 7. panta 2. un 3. punktu,

1) vai Direktīvas 2011/7 6. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka 40 EUR jebkurā gadījumā ir maksājami par katru rēķinu, ar nosacījumu, ka kreditors savās administratīvajās sūdzībās un administratīvajās prasībās ir atsevišķi norādījis katru rēķinu, vai arī 40 EUR jebkurā gadījumā ir maksājami par katru rēķinu pat tad, ja ir iesniegti kopīgi un vispārīgi prasījumi?

2) Kā ir jāinterpretē [Likuma Nr. 9/2017] [8] 198. panta 4. punktā paredzētais 60 dienu maksājumu termiņš visos gadījumos un attiecībā uz visiem līgumu veidiem, paredzot sākotnējo 30 dienu termiņu pieņemšanai un papildu 30 dienas maksājuma veikšanai, [ņemot vērā] Direktīvas 2011/7 [..] 23. apsvērumu?

3) Kā ir jāinterpretē Direktīvas 2011/7 2. pants? Vai [šo] direktīvu var interpretēt tajā nozīmē, ka tajā atzīto nokavējuma procentu aprēķināšanas bāzē ir ļauts iekļaut PVN, kas izriet no sniegtā pakalpojuma un kura summa iekļauta rēķinā, vai arī, gluži otrādi, ir jānošķir atkarībā no brīža, kad līgumpartneris veic nodokļa iemaksu nodokļu pārvaldē?"

12. Rakstveida apsvērumus iesniedza reģionālā pārvalde, Spānijas valdība un Eiropas Komisija, kas atbildēja arī uz Tiesas uzdotajiem rakstiskajiem jautājumiem.

[8] 2017. gada 8. novembra *Ley 9/2017, de Contratos del Sector Público, por la que se transponen al ordenamiento jurídico español las Directivas del Parlamento Europeo y del Consejo 2014/23/UE y 2014/24/UE, de 26 de febrero de 2014* (Likums Nr. 9/2017 par publisko iepirkumu, ar ko Spānijas tiesību sistēmā transponē Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvas 2014/23/ES un 2014/24/ES) (2017. gada 9. novembra *BOE* Nr. 272, 107714. lpp.).

Analīze

Ievada apsvērumi

13. Strīds, kas ir lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā, ir par to parādu atgūšanu tiesā, kurus parādu piedziņas sabiedrība *BFF* saņēma no 21 uzņēmuma un kas radušies, pārvaldei noteiktajā termiņā nesamaksājot atlīdzību par šo uzņēmumu piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem šai pārvaldei pakļautajām medicīnas iestādēm.

14. Vispirms rodas jautājums, vai šis strīds ir saistīts ar "komercdarījumiem" Direktīvas 2011/7 2. panta 1. punkta izpratnē, kas definēti kā "darījumi starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm, kuru rezultāts ir preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana par atlīdzību", un tādējādi, vai šī situācija ietilpst šīs direktīvas materiālajā piemērošanas jomā. Saskaņā ar direktīvas 1. panta 2. punktu tā attiecas uz "visiem maksājumiem, ko veic kā atlīdzību komercdarījumos".

15. Šajā sakarā varētu rasties šaubas, pamatojoties uz to, ka attiecīgie kreditoru prasījumi izriet no līgumattiecībām, kas pastāv nevis starp reģionālo pārvaldi un *BFF*, bet gan starp šo pārvaldi un sabiedrībām, no kurām *BFF* atpirka šos kreditoru prasījumus.

16. Šajā sakarā norādu, ka šie kreditoru prasījumi attiecas uz atlīdzību, ko nav samaksājusi publiska iestāde par preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, ko veic uzņēmumi (proti, 21 cedējošā sabiedrība). Tādējādi šie prasījumi izriet no "komercdarījumiem" Direktīvas 2011/7 2. panta 1. punkta izpratnē, un *BFF* tos ieguva ar visām no tiem izrietošajām tiesībām. Tādējādi situācija pamatlietā ir sākotnējo komercdarījumu turpinājums. Saskaņā ar šo loģiku sākotnējo kreditoru prasījumu cesija parādu piedziņas sabiedrībai neietekmē minētās direktīvas *ratione materiae* piemērojamību šajā situācijā.

17. Šo interpretāciju apstiprina spriedumi *IOS Finance*[9] un *RL*[10], kuros plaši definēta Direktīvas 2011/7 [materiālās] piemērošanas joma, ļaujot to piemērot visiem maksājumiem, kas veikti kā atlīdzība par komercdarījumiem.

18. Tāpēc es uzskatu, ka attiecīgās pārvaldes un *BFF* attiecības iekļaujas Direktīvas 2011/7 materiālajā piemērošanas jomā.

Par pirmo prejudiciālo jautājumu

19. Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/7 6. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka minimālā fiksētā summa 40 EUR, kas paredzēta, lai kompensētu kreditoram atgūšanas izmaksas, ir maksājama par katru neapmaksāto rēķinu, kas pienācīgi norādīts prasījumā, vai par katru administratīvo prasību vai prasību tiesā neatkarīgi no rēķinu skaita, par kuriem tiek prasīta samaksa[11].

[9] *IOS Finance* lietas pamatā bija arī prasība par vairāku parādu sagrupētu atgūšanu, ko veica parādu piedziņas sabiedrība, kurai šos prasījumus bija cedējuši vairākas sabiedrības. Lai gan Tiesa savā spriedumā neizskatīja jautājumu par Direktīvas 2011/7 *rationae materiae* piemērojamību, tas, ka tā atbildēja uz prejudiciālajiem jautājumiem par šīs direktīvas noteikumu interpretāciju, ļauj secināt, ka tā uzskatīja, ka minētā lieta ietilpst šīs direktīvas materiālajā piemērošanas jomā.

[10] Spriedums *RL* (22. un 23. punkts un tajos minētā judikatūra).

[11] Ja tiek atbalstīta pirmā interpretācija, iesniedzējtiesa vēlas zināt, vai 40 EUR samaksa par katru rēķinu ir atkarīga no tā, vai kreditors iepriekš individualizē šos rēķinus katrā no saviem prasījumiem, neatkarīgi no tā, vai tie ir iesniegti administratīvā ceļā vai administratīvajā tiesvedībā, vai arī pietiek ar kopīgu un vispārēju prasījumu, lai pēc tam pieprasītu šos 40 EUR par rēķinu.

20. Reģionālā pārvalde apgalvo, ka šīs direktīvas 6. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka fiksētā summa 40 EUR ir maksājama par katru prasījumu neatkarīgi no rēķinu skaita, par kuriem tiek pieprasīta samaksa. Tāpat Spānijas valdība apgalvo, ka šī fiksētā summa ir saistīta nevis ar rēķiniem, bet gan ar izmaksām, kas saistītas ar pienākošos summu atgūšanu. Savukārt Komisija uzskata, ka šis vienreizējais maksājums ir jāmaksā par katru rēķinu (vai komercdarījumu), kas nav apmaksāts noteiktajā termiņā.

21. Vispirms atgādinu, ka Direktīvas 2011/7 6. panta mērķis ir nodrošināt minimālo kompensāciju par atgūšanas izmaksām, kas kreditoram radušās, ja saskaņā ar minēto direktīvu ir jāmaksā nokavējuma procenti, neatkarīgi no tā, vai tie ir maksājami saskaņā ar minētās direktīvas 3. pantu (komercdarījumi starp uzņēmumiem) vai 4. pantu (komercdarījumi starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm). Turklāt no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka 6. pants Spānijas tiesībās tika transponēts ar likuma Nr. 3/2004 8. pantu, kurā pārņemta tās pašas direktīvas 6. panta 1. punktā paredzētā summa 40 EUR [12].

22. Attiecībā uz šo noteikumu interpretāciju jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī konteksts un mērķi, kas noteikti tiesiskajā regulējumā, kurā šī norma ir ietverta [13].

23. Pirmkārt, attiecībā uz Direktīvas 2011/7 6. panta formulējumu jānorāda, ka šī panta 1. punktā ir minētas kreditora tiesības saņemt no parādnieka vismaz fiksētu summu 40 EUR. Minētā panta 2. punktā noteikts, ka dalībvalstis nodrošina, no vienas puses, ka fiksētā summa ir maksājama automātiski bez vajadzības atgādināt [14] un, no otras puses, ka tā mērķis ir kompensēt kreditoram atgūšanas izmaksas, ko viņš samaksājis. Šī paša panta 3. punktā tostarp paredzēts, ka kreditoram ir tiesības saņemt no parādnieka saprātīgu kompensāciju par jebkādām atgūšanas izmaksām, kas pārsniedz minēto fiksēto summu 40 EUR un kas radušās parādnieka maksājuma kavējuma dēļ, tādām kā izdevumi, kas radušies, lai algotu juristu vai parādu piedziņas aģentūru [15].

24. Šajā sakarā no Direktīvas 2011/7 19. un 20. apsvēruma, kuru mērķis galvenokārt ir pamatot šis direktīvas 6. panta saturu, lasot tos kopsakarā, izriet, ka minētās direktīvas 6. panta 1. punktā minētā fiksētā summa ir tikai daļa no "taisnīgas kompensācijas kreditoriem par atgūšanas izmaksām, kas radušās maksājuma kavējuma dēļ", "lai atturētu no maksājumu kavējumiem". Proti, kā norādīts šīs pašas direktīvas 19. apsvēruma otrajā teikumā, fiksētā minimālā summa, ko noteicis Eiropas Savienības likumdevējs, atbilst "administratīv[ajām] izmaks[ām] un kompensācija[i] par iekšējām izmaksām, kas radušās maksājumu kavējumu dēļ".

25. Šajā sakarā Tiesa precizēja, ka tas apstāklis, ka 19. apsvērumā ir teikts, ka Direktīvā 2011/7 ir jānosaka minimālā fiksētā summa administratīvo izmaksu atgūšanai un kompensācijai par iekšējām izmaksām, kas radušās maksājuma kavējuma dēļ, neizslēdz iespēju, ka kreditoram var piešķirt saprātīgu kompensāciju par šīm izmaksām, ciktāl šī minimālā fiksētā summa ir nepietiekama. Proti, saskaņā ar šīs direktīvas 20. apsvērumu papildus tiesībām uz fiksētu maksājumu kreditoram vajadzētu būt tiesīgam saņemt arī atlīdzību par "citām atgūšanas izmaksām", kas radušās maksājuma kavējuma dēļ. Tieši uz šīm "citām atgūšanas izmaksām" ir

[12] Attiecībā uz minimālo saskaņošanu dalībvalstis joprojām var brīvi paredzēt fiksētos maksājumus atgūšanas izmaksu kompensēšanai, kas pārsniedz 40 EUR un tādējādi ir izdevīgāki kreditoram (skat. Direktīvas 2011/7 21. apsvērumu).

[13] Šajā nozīmē skat. spriedumu Komisija/Itālija (39. punkts un tajā minētā judikatūra).

[14] Tik tiešām, atbilstīgi Direktīvas 2011/7 16. apsvērumam "[..] nevajadzētu kreditoram uzlikt par pienākumu pieprasīt nokavējuma procentus. Maksājuma kavējuma gadījumā šai direktīvai būtu jāļauj kreditoram pieprasīt nokavējuma procentus bez iepriekšēja brīdinājuma par līguma noteikumu nepildīšanu vai citiem līdzīgiem paziņojumiem, ar kuriem parādniekam atgādina par tā pienākumu samaksāt".

[15] Skat. spriedumu *Česká pojišťovna* (18., 20. un 21. punkts).

atsauce minētās direktīvas 6. panta 3. punktā. Tiesa konstatēja, ka ar izteikumu "kas pārsniedz minēto fiksēto summu"[16] Savienības likumdevējs ir vēlējies uzsvērt, ka tādējādi par visām atgūšanas izmaksām, kas pārsniedz 40 EUR summu, var saņemt saprātīgu kompensāciju, jo šādas izmaksas pēc būtības neatšķiras no šī panta 1. punktā minētajām izmaksām[17].

26. Ņemot vērā iepriekš minēto un ciktāl fiksētā summa 40 EUR ir maksājama "bez vajadzības atgādināt [parādniekam]" un tās mērķis ir atgūt "administratīvās izmaksas un kompensācija par iekšējām izmaksām, kas radušās maksājumu kavējumu dēļ", man šķiet pilnīgi skaidrs, ka tas, vai šī summa ir maksājama, ir atkarīgs no administratīvas sūdzības vai prasības tiesā esamības.

27. Tomēr tas, ka attiecībā uz fiksēto summu ir paredzēta šāda sūdzība, nevar tikt interpretēts tā, kā to būtībā dara Spānijas valdība, ka tā ir maksājama par katru parādnieku, nevis par katru rēķinu, tā ka 40 EUR fiksēto summu var summēt, ja tiek prasīta apvienota atgūšana tikai no vienas publiskas iestādes.

28. Proti, atbilstoši gramatiskajai interpretācijai prasījums (administratīvā vai tiesas ceļā), kura mērķi ir kompensēt kreditora atgūšanas izdevumus, kas tas radušies, saskaņā ar Direktīvas 2011/7 6. panta 1. un 3. punktu paredz "maksājuma kavējumu". Šis maksājuma kavējums ir pamats, lai aprēķinātu kreditoram radušās izmaksas, par kurām viņam jāsaņem kompensācija. Šis kavējums attiecas uz komercdarījumiem, aplūkojot individuāli. Šādi darījumi tiek apstiprināti, izdodot rēķinu (vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu)[18]. Kā norādīts šīs direktīvas 18. apsvērumā, "rēķini rada pamatu maksājuma pieprasīšanai" un tieši rēķina saņemšana ļauj noteikt maksājuma termiņus[19].

29. No tā izriet, ka Direktīvas 2011/7 6. pants ir formulēts, izmantojot formulējumus, kuri nozīmē to, ka katra atgūšanas izmaksu kompensācija noteikti ir saistīta ar katru komercdarījumu un tādejādi ar katru rēķinu.

30. Otrkārt, šo interpretāciju apstiprina tas konteksts, kurā iekļaujas šīs direktīvas 6. pants. Proti, kā tika norādīts šo secinājumu 21. punktā, tiesības saņemt fiksēto summu ir atkarīgas no nokavējuma procentu esamības, kuri maksājami saskaņā ar minētās direktīvas 3. un 4. pantu. Citiem vārdiem sakot, kreditors var pieprasīt nokavējuma procentus par nemaksāšanu konkrētā darījumā, tādējādi par katru darījumu (ko apliecina rēķina esamība) kreditoram ir tiesības saņemt fiksētu kompensāciju 40 EUR.

31. Treškārt, uzskatu, ka Direktīvas 2011/7 6. panta gramatiskā un kontekstuālā interpretācija ir pamatota ar šīs direktīvas mērķiem un attiecīgo noteikumu.

32. Proti, no vienas puses, kā izriet no Tiesas judikatūras, runājot par Direktīvas 2011/7 vispārējo mērķi, šīs mērķis ir novērst maksājumu kavējumus komercdarījumos, jo atbilstoši šīs direktīvas 12. apsvērumam kavējums ir līguma pārkāpums, kas iesniegto rēķinu samaksas nokavējuma zemās vai nulles procentu likmes dēļ parādniekiem ir kļuvis finansiāli izdevīgs[20]. No tā izriet, ka minētās direktīvas mērķis ir kreditora efektīva aizsardzība pret maksājumu kavējumiem[21]. Šāda aizsardzība ietver to, ka šim kreditoram tiek piešķirta atgūšanas izmaksu, kuras tam radušās,

16 Skat. spriedumu *Česká pojišťovna* (22. punkts).

17 Skat. spriedumu *Česká pojišťovna* (22. un 23. punkts).

18 Šajā ziņā skat. Direktīvas 2011/7 2. panta 4) un 8) punktu.

19 Šajā ziņā skat. šo secinājumu 40. punktu.

20 Skat. spriedumus *Česká pojišťovna* (25. punkts) un *IOS Finance* (24. punkts).

21 Skat. spriedumus *Česká pojišťovna* (26. punkts) un *Nemec* (50. punkts).

vispilnīgākā iespējamā atlīdzība, lai atturētu no šādiem maksājumu kavējumiem [22]. Pamatlietas apstākļos tās pašas direktīvas 6. panta interpretācija, saskaņā ar kuru 40 EUR fiksētais maksājums attiecas uz prasījumu un tādējādi ir piemērojams tikai vienreiz, varētu tikt uzskatīta par pretēju šim mērķim.

33. No otras puses, no Direktīvas 2011/7 19. apsvēruma skaidri izriet, ka tās 6. panta mērķis ir paredzēt, ka, "*lai atturētu no maksājumu kavējumiem*, ir nepieciešama taisnīga kompensācija kreditoriem par atgūšanas izmaksām, kas radušās maksājuma kavējuma dēļ" [23]. Kā norāda Komisija un kā apstiprina pieprasītās summas saistībā ar pamatlietu, nesamaksāto prasījumu atgūšanas izmaksas var veidot ievērojamu daļu no uzņēmēja naudas plūsmas, it īpaši MVU gadījumā. Tāpēc šīs kompensācijas piesaistīšana katram pieprasītajam rēķinam, nevis prasījumam kopumā, neapšaubāmi palielina prasījuma summu, ko kreditors var atgūt, tādējādi atturot no maksājumu kavējumiem un cenšoties sasniegt šīs direktīvas vispārējo mērķi, kas minēts šo secinājumu 32. punktā.

34. Visbeidzot, piebildīšu, ka minētā interpretācija atbilst arī Direktīvas 2011/7 6. panta izcelsmei. Proti, Komisijas direktīvas priekšlikuma paskaidrojuma rakstā bija norādīts, ka šī noteikuma mērķis ir divējāds, proti, no vienas puses, lai kreditoram tiktu atlīdzinātas iekšējās administratīvās izmaksas, kas radušās maksājuma kavējuma dēļ, un, no otras puses, lai šim pasākumam būtu atturoša ietekme uz parādniekiem [24].

35. Ņemot vērā iepriekš minēto, iesaku uz pirmo prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka Direktīvas 2011/7 6. pants jāinterpretē tādējādi, ka tiesības uz (minimālo) kompensāciju 40 EUR (vai līdzvērtīgu summu) par atgūšanas izmaksām attiecas uz katru rēķinu (vai komercdarījumu), par kuru ir jāmaksā nokavējuma procenti.

Par otro prejudiciālo jautājumu

36. Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/7 4. pants, lasot to 23. apsvēruma kontekstā, nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā attiecībā uz darījumiem starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm visos apstākļos un attiecībā uz visiem līgumiem ir paredzēts maksimālais 60 dienu samaksas termiņš, kas sadalīts sākotnējā 30 dienu termiņā, kas paredzēts piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu pieņemšanas vai atbilstības līgumam pārbaudes procedūrai, un vēl 30 dienu papildu termiņā, kas paredzēts līgumā noteiktās cenas faktiskai samaksai.

37. Reģionālā pārvalde un Spānijas valdība pēc būtības apgalvo, ka Direktīvas 2011/7 4. pants pieļauj šādu regulējumu. Komisija piekrīt šai nostājai ar nosacījumu, ka, no vienas puses, papildu termiņa piemērošana ir atkarīga no tā, vai pastāv īpaša procedūra, lai pieņemtu vai pārbaudītu

[22] Skat. spriedumu *Česká pojišťovna* (26. punkts).

[23] Mans izcēlums.

[24] Skat. Komisijas priekšlikuma pārstrādāt Direktīvu 2000/35 [COM(2009) 126 galīgā redakcija] 4. pantu. Komisijas sākotnējā priekšlikuma 4. pantā (ar nosaukumu "Piedziņas izmaksu kompensācija") bija paredzēts fiksēta maksājuma princips, lai kompensētu nesamaksāto summu atgūšanas izmaksas, taču ar stingrākām saistībām. It īpaši saskaņā ar šo sākotnējo noteikumu fiksētā summa 40 EUR attiecās tikai uz parādiem, kas nepārsniedz 1000 EUR. Turpretī Komisijas priekšlikuma 4. pantā bija paredzēta vienreizēja summa 70 EUR par parādiem no 1000 EUR līdz 10 000 EUR un, visbeidzot, summa, kas atbilst 1 % no summas, par kuru maksājami nokavējuma procenti, par parādiem 10 000 EUR vai vairāk. Eiropas Parlaments izteica vēlmi mazināt minētā sākotnējā noteikuma stingrību, ierosinot grozījumu, kas būtībā paredzēja noteikt atgūšanas izmaksu atlīdzināšanai vienreizēju maksājumu par katru debitoru, nevis par katru rēķinu, taču vēlāk šo grozījumu atsauca (sk. grozījumu Nr. 29 ziņojumā par Komisijas 2010. gada 4. maija priekšlikumu), pēc būtības piekrītot Eiropas Savienības Padomei, ka šīs izmaksas jāsedz par katru rēķinu.

piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu atbilstību līgumam (turpmāk tekstā – "pieņemšanas procedūra"), un, no otras puses, ka tās rezultātā netiek apiets vispārējais pienākums maksājumu veikt 30 dienu laikā.

38. Vispirms jāatzīmē, ka saskaņā ar Direktīvas 2011/7 4. panta 1. punktu dalībvalstis nodrošina, ka komercdarījumos, kur parādnieks ir publiska iestāde, kreditoram, kas ir izpildījis savas saistības un nav laikus saņēmis maksājamo summu, ir tiesības saņemt nokavējuma procentus, izņemot gadījumus, kad parādnieks nav atbildīgs par nokavējumu [25]. Turklāt saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 3. punkta a) apakšpunktu dalībvalstis nodrošina, ka saistībā ar šiem pašiem darījumiem maksājumu termiņš nepārsniedz 30 kalendārās dienas (turpmāk tekstā – "vispārējais termiņš") no brīža, kad iestājas i) līdz iv) punktā uzskaitītie faktiskie apstākļi. Visbeidzot minētās direktīvas 4. panta 4. punktā dalībvalstīm ir dota iespēja pagarināt šo laikposmu ilgākais līdz 60 kalendārajām dienām attiecībā uz direktīvā minētajām publiskajām iestādēm un struktūrām [26].

39. No vienas puses, attiecībā uz Direktīvas 2011/7 4. panta 3. punkta formulējumu atgādinu, ka Tiesa ir nospriedusi, ka šis noteikums uzliek dalībvalstīm precīzu pienākumu, kas liek tām nodrošināt, ka to publiskās iestādes faktiski ievēro tajā paredzētos likumisko procentu samaksas termiņus [27].

40. Precīzāk, šī noteikuma i) līdz iv) punktā ir noteikts maksājuma termiņš, kas nepārsniedz 30 kalendārās dienas, ko aprēķina, ņemot vērā trīs atšķirīgus datumus atkarībā no attiecīgajiem faktiskajiem apstākļiem, proti:

– dienu, kad parādnieks saņēmis rēķinu (vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu, kas turpmāk kopā tiek apzīmēti kā "rēķins" (i) punkts));

– preču vai pakalpojumu saņemšanas diena, ja rēķina saņemšanas diena nav skaidri noteikta (ii) punkts) vai ja parādnieks saņem rēķinu vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu agrāk nekā preces vai pakalpojumus (iii) punkts), vai

– pieņemšanas vai pārbaudes procedūras diena, ja pieņemšanas procedūra ir paredzēta likumā vai līgumā un ja parādnieks rēķinu saņem agrāk vai dienā, kad notiek šāda pieņemšana vai pārbaude (iv) punkts).

41. No otras puses, saskaņā ar Direktīvas 2011/7 4. panta 4. punktu Savienības likumdevējs ir ļāvis dalībvalstīm pagarināt iepriekš minētos termiņus, kas norādīti šā panta 3. punkta a) apakšpunktā, līdz maksimālajam 60 dienu termiņam divos gadījumos, proti, attiecībā uz publiskām iestādēm, kuras publiska uzņēmuma statusā veic rūpnieciska vai tirdznieciska rakstura saimniecisko darbību (a) apakšpunkts) [28], vai publiskām struktūrām, kuras sniedz veselības aprūpes pakalpojumus [29] (b) apakšpunkts), izmantojot procedūru, kas ietver ziņošanu Komisijai par šo pagarinājumu.

[25] Skat spriedumu *IOS Finance* (27. punkts).

[26] Skat. spriedumu Komisija/Itālija (38. punkts).

[27] Spriedums Komisija/Itālija (40., 43. un 53. punkts). Šajā spriedumā Tiesa būtībā nosprieda, ka vidējais publisko iestāžu 50 dienu maksāšanas termiņš attiecībā uz visu 2016. gadu ir ilgstoša un sistemātiska Direktīvas 2011/7 4. pantā paredzēto termiņu pārsniegšana un tā pārkāpšana (skat. šī sprieduma 16., 22., 57., 59., 62 un 66. punktu).

[28] Šajā ziņā skat. Direktīvas 2011/7 24. apsvērumu.

[29] Šajā ziņā skat. Direktīvas 2011/7 25. apsvērumu.

42. Šķiet, ka šajā lietā iesniedzējtiesa ir paudusi šaubas tikai par valsts tiesību aktu saderību ar Direktīvas 2011/7 noteikumiem par pieņemšanas procedūru šīs direktīvas 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta iv) punkta izpratnē. Tādējādi apstāklim, ka strīds pamatlietā ir par medicīnas centriem sniegtajiem pakalpojumiem, šajā analīzē nav nozīmes, jo šī tiesa nenorāda, ka šis apstāklis pats par sevi var būt par pamatu šīs direktīvas 4. panta 4. punkta b) apakšpunktā paredzētā maksimālā termiņa piemērošanai. Tādēļ ir jāanalizē tikai noteikumi, kas attiecas uz pieņemšanas procedūru šīs pašas direktīvas 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta iv) punkta izpratnē.

43. Šajā ziņā, pirmkārt, no vienas puses, jāatgādina, ka saskaņā ar šo noteikumu samaksas termiņš sākas no pieņemšanas dienas tikai tad, ja šāda pieņemšanas procedūra ir paredzēta likumā vai līgumā. No otras puses, Direktīvas 2011/7 4. panta 5. punktā attiecībā uz šo pirmo noteikumu precizēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka maksimālais pieņemšanas procedūras ilgums nepārsniedz 30 kalendārās dienas pēc preču saņemšanas vai pakalpojumu sniegšanas dienas, "ja vien līgumā un konkursa dokumentācijā nav īpaši noteikts citādi un ar nosacījumu, ka tas nav redzami netaisni attiecībā pret kreditoru 7. panta nozīmē". Šīs direktīvas 26. apsvērumā teikts, ka "[pieņemšanas] procedūras maksimālais ilgums parasti nepārsniedz 30 kalendārās dienas[, izņemot] īpaši sarežģītu līgumu gadījumos, ja tas ir īpaši noteikts līgumā un citos attiecīgajos konkursa dokumentos un ja tas nav redzami netaisni attiecībā pret kreditoru".

44. Tādējādi no Direktīvas 2011/7 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta iv) punkta un 5. punkta, lasot tos kopsakarā, izriet, ka maksājuma termiņš pieņemšanas procedūrā var sastāvēt no sākotnējā maksimālā 30 dienu termiņa pieņemšanas procedūrai, kam seko maksimālais 30 dienu papildu termiņš faktiskajam noteiktās cenas maksājumam. Lai gan no šo noteikumu formulējuma tieši neizriet, ka maksājuma termiņš seko pārbaudes termiņam, tomēr atbilstīgi ekonomiskajai, līgumiskajai un budžeta loģikai parasti maksājums tiek veikts tikai tad, kad piegādātās preces vai pakalpojumi ir pieņemti.

45. Otrkārt, jākonstatē, ka Direktīvas 2011/7 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta iv) punktā un 5. punktā paredzētā vispārējā 30 dienu termiņa pagarinājums nav automātisks un to nevar noteikt kā vispārēju noteikumu. Proti, maksimālo termiņu var izmantot tikai tad, ja ir izpildīti šajos noteikumos paredzētie nosacījumi, proti, ja likumā vai līgumā ir paredzēta pieņemšanas procedūra.

46. Patiešām, šajā nozīmē minētās direktīvas 4. panta 6. punktā paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, lai līgumā noteiktais maksājuma termiņš nepārsniegtu 3. punktā paredzēto 30 dienu termiņu, "*ja vien līgumā nav īpaši noteikts citādi un ar nosacījumu, ka tam ir objektīvs pamatojums, ņemot vērā līguma īpatnības*"[30]. Turklāt pat šādā gadījumā tas "nepārsniedz [maksimālo termiņu] 60 kalendārās dienas". Šādas īpatnības, kas varētu objektīvi attaisnot šādu termiņa pagarinājumu sakarā ar pieņemšanas procedūru, varētu veidot apstāklis, ka līguma izpilde izrādās tehniski īpaši sarežģīta.

47. No Direktīvas 2011/7 4. panta 3., 5. un 6. punkta, lasot tos kopsakarā, tātad izriet, ka vispārējā termiņa pagarināšana līdz maksimālajam 60 dienu termiņam ir izņēmuma gadījums. Proti, kā norādīja Tiesa, spriežot virspalātas sastāvā, šīs direktīvas 4. pantā ir tieši noteikts, ka "dalībvalstis nodrošina, ka maksājuma termiņš nepārsniedz 30 dienas vai *atsevišķos gadījumos* 60 dienas"[31].

[30] Mans izcēlums.

[31] Spriedums Komisija/Itālija (44. punkts). Mans izcēlums.

48. Treškārt, šo interpretāciju apstiprina minētās direktīvas mērķi [32]. Šajā nozīmē Tiesa jau ir nospriedusi, ka no Direktīvas 2011/7 3., 9. un 23. apsvēruma, lasot tos kopsakarā, izriet, ka publiskās iestādes, kas veic lielu skaitu maksājumu uzņēmumiem un kam ir pieejamas drošākas, paredzamākas un nepārtrauktākas ienākumu plūsmas nekā privātajiem uzņēmumiem, finansējumu var iegūt ar daudz izdevīgākiem nosacījumiem nekā uzņēmumi un tās savu mērķu sasniegšanā ir mazāk atkarīgas no stabilu tirdzniecības sakaru veidošanas nekā uzņēmumi. Attiecībā uz minētajiem uzņēmumiem, šo iestāžu maksājumu kavējumi uzņēmumiem rada nepamatotas izmaksas, pastiprinot to ierobežojumus likviditātes jomā un apgrūtinot to finanšu pārvaldību. Šie maksājumu kavējumi ietekmē arī uzņēmumu konkurētspēju un rentabilitāti, jo šiem uzņēmumiem minēto maksājumu kavējumu dēļ ir nepieciešams ārējs finansējums [33].

49. Patiešām, kā pamatoti norāda iesniedzējtiesa, Direktīvas 2011/7 23. apsvērumā ir apstiprināts, ka noteikums, kurā paredzēts 60 dienu termiņš, nav vispārīgs noteikums, bet gan tas ir tieši attiecināts tikai uz situācijām, kurās ir objektīvs pamatojums vai nu saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta iv) punktu, vai šī panta 4. punktu. Proti, saskaņā ar 23. apsvērumu "ilgi maksājumu termiņi un publisko iestāžu pieļauti novēloti maksājumi par precēm un pakalpojumiem rada nepamatotas izmaksas uzņēmumiem. Tādēļ ir atbilstīgi ieviest īpašus noteikumus attiecībā uz komercdarījumiem, kas saistīti ar precēm vai pakalpojumiem, kurus publiskajām iestādēm piegādā/sniedz uzņēmumi, un minētajos noteikumos jo īpaši paredzēt tādus maksājumu termiņus, kas parasti nepārsniedz 30 kalendārās dienas, *ja vien līgumā nav īpaši noteikts citādi un ar nosacījumu, ka tam ir objektīvs pamatojums saistībā ar līguma īpatnībām un ka šis termiņš* nekādā gadījumā *nepārsniedz* 60 kalendārās dienas" (mans izcēlums).

50. Tāpēc dalībvalsts iespējai paredzēt 30 kalendāro dienu papildu termiņu maksājamo summu samaksai, izņemot Direktīvas 2011/7 4. panta 4. punktā minētos gadījumus [34], ir jābūt tieši noteiktai līgumā un objektīvi pamatotai ar līguma īpašo raksturu vai konkrētiem tā elementiem.

51. Tādēļ rodas jautājums, vai valsts regulējums, kas paredz 60 dienu maksājumu termiņu visos apstākļos un visiem līgumiem, atbilst Direktīvas 2011/7 4. pantam.

52. Šajā nozīmē ir jāsecina, ka Tiesai prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā nav nedz jālemj par valsts tiesību normu interpretāciju, nedz jāspriež par to, vai iesniedzējtiesas veiktā šo normu interpretācija ir pareiza. Proti, vienīgi valsts tiesas ir kompetentas lemt par iekšējo tiesību aktu interpretāciju [35]. Tāpēc iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus attiecīgos valsts tiesību aktu aspektus, ir jāizvērtē, vai valsts tiesību aktos ir pietiekami pamatoti paredzēti iemesli nepieciešamībai izmantot pieņemšanas procedūru, lai nepieļautu, ka vispārējā tiesību norma ļauj apiet vispārējo pienākumu samaksāt 30 dienu laikā.

53. Tomēr šajā lietā vēlos norādīt, ka iesniedzējtiesa nav minējusi nevienu Spānijas tiesību aktu noteikumu, kas konkrēti attiektos uz pieņemšanas procedūru vai uz konkrētu iemeslu, kādēļ būtu nepieciešams papildu 30 dienu maksājuma termiņš. Turklāt, manuprāt, ar vienkāršu atsauci valsts tiesību aktos uz šo procedūru nepietiek, lai izpildītu 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta iv) punktā paredzēto nosacījumu. Proti, šāda valsts tiesību noteikuma rezultātā patiešām varētu tikt apiets Direktīvā 2011/7 noteiktais vispārīgais pienākums maksāt 30 dienu laikā un tiktu mazināta šīs direktīvas lietderīga iedarbība.

[32] Skat. šo secinājumu 1. punktu.

[33] Spriedums Komisija/Itālija (46. punkts).

[34] Skat. šo secinājumu 38. un 42. punktu.

[35] Šajā nozīmē skat. spriedumu *IOS Finance* (21. punkts un tajā minētā judikatūra).

54. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu uz otro prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka Direktīvas 2011/7 4. pants pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā attiecībā uz darījumiem starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm ir paredzēts maksimālais 60 dienu apmaksas termiņš, kas sastāv no sākotnējā 30 dienu termiņa, kas paredzēts piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu pieņemšanas vai atbilstības līgumam pārbaudes procedūrai, un papildu 30 dienu termiņa, kas paredzēts faktiskai nolīgtās cenas samaksai, ar nosacījumu, ka šā papildu termiņa piemērošana ir pakārtota konkrētas pieņemšanas vai pārbaudes procedūras esamībai, kas ir tieši paredzēta likumā vai līgumā, un ar nosacījumu, ka šā papildu termiņa izmantošana ir objektīvi pamatota ar attiecīgā līguma īpašo raksturu vai konkrētiem elementiem.

Par trešo prejudiciālo jautājumu

55. Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/7 2. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā definētā "maksājamā summa", no vienas puses, ietver maksājuma nokavējuma procentus, kas aprēķināti, pamatojoties uz kopējo rēķina summu, t.i., ieskaitot PVN summu, kas jāmaksā par sniegto pakalpojumu, un, no otras puses, vai šajā nolūkā ir lietderīgi noteikt atšķirību atkarībā no tā brīža, kad kreditors iepriekš ir samaksājis šo summu Valsts kasei.

56. Reģionālā pārvalde un Spānijas valdība pēc būtības apgalvo, ka PVN iekļaušana nokavējuma procentu aprēķināšanas bāzē būtu pieļaujama tikai tad, ja kreditors pierāda, ka viņš ir samaksājis šo summu Valsts kasei. Savukārt Komisija uzskata, ka PVN ir jāiekļauj summā, ko izmanto par pamatu nokavējuma procentu aprēķināšanai, neatkarīgi no tā, vai PVN maksājums ir pārcelts uz nākamo periodu, sadalīts pa daļām vai atlikts.

57. Šajā sakarā norādu, ka Direktīvas 2011/7 2. panta 8. punktā jēdziens "maksājamā summa" ir definēts kā "pamatsumma, kas būtu bijusi jāmaksā līgumā vai tiesību aktos noteiktajā maksājuma termiņā, *ieskaitot* rēķinā vai līdzvērtīgā maksājuma pieprasījumā norādītos piemērojamos *nodokļus*, nodevas un maksas"[36]. Turklāt atgādinu, ka darījumos starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm šīs direktīvas 4. pantā paredzētie nokavējuma procenti ir maksājami, ja ir izpildīti tā 1. punktā paredzētie nosacījumi, proti, ja kreditors ir izpildījis savas līgumsaistības un juridiskos pienākumus un nav saņēmis pienākošos summu noteiktajā termiņā, izņemot gadījumus, kad parādnieks nav atbildīgs par kavējumu.

58. No šo tiesību normu formulējuma izriet, ka, lietojot izteikumu "ieskaitot nodokļus" bez jebkādiem papildu precizējumiem šajā ziņā, "maksājamā summa" Direktīvas 2011/7 2. panta 8. punkta izpratnē obligāti ietver PVN, un ka *a fortiori* Savienības likumdevējs nav vēlējies noteikt atšķirību atkarībā no tā, vai kreditors iepriekš ir vai nav samaksājis PVN Valsts kasei. Tāpēc šā noteikuma formulējuma analīzes rezultātā var secināt, ka jēdziens "maksājamā summa" ietver piemērojamā PVN summu, kas norādīta rēķinā vai līdzvērtīgā maksājuma pieprasījumā, neatkarīgi no tā, vai kreditors šo summu iepriekš ir vai nav samaksājis Valsts kasei.

59. Šis secinājums izriet arī no kontekstuālās interpretācijas, jo Direktīvas 2011/7 tiesību normās nav paredzēti izņēmumi vai īpaši noteikumi saistībā ar nokavējuma procentu aprēķināšanu. Direktīvas 2. panta 5. punktā "nokavējuma procenti" ir definēti tikai kā "likumiskie nokavējuma procenti vai procenti, par kuru likmi uzņēmumi vienojušies, ievērojot 7. pantu", bez jebkādas atsauces uz PVN. Es no tā secinu, ka nokavējuma procentu aprēķināšana nav atkarīga no tā, kādā kārtībā un kad PVN ir samaksāts.

[36] Mans izcēlums.

60. Tomēr uzskatu, ka ir lietderīgi precizēt, ka, lai gan nokavējuma procenti ir jāaprēķina, pamatojoties uz kopējo rēķina summu, ieskaitot PVN, paši nokavējuma procenti nav apliekami ar PVN. Citiem vārdiem, tie nav daļa no summas, kas apliekama ar PVN, jo tie nav atlīdzība par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, bet tiem ir tikai kompensējoša nozīme.

61. Šajā sakarā un pilnības labad atgādinu, ka Direktīvas 2006/112/EK[37] 63. pantā cita starpā noteikts, ka nodoklis kļūst iekasējams brīdī, kad tiek veikta preču piegāde vai sniegti pakalpojumi. Tomēr direktīvas 66. pantā dalībvalstīm ir ļauts atkāpties no 63. pantā noteiktā vispārīgā noteikuma, nosakot citu brīdi, kad PVN kļūst iekasējams, it īpaši brīdi, kad klients veic maksājumu. Šajā gadījumā no tā izriet, ka kreditoram nav jāmaksā PVN Valsts kasei, jo PVN nav "jāmaksā", ja parādnieks to nav samaksājis. Šādā gadījumā nokavējuma procentiem nav jāsedz PVN summa, jo nav jāmaksā "nodokļi" Direktīvas 2011/7 2. panta 8. punkta nozīmē.

62. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu uz trešo prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka Direktīvas 2011/7 2. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka "maksājamā summa" ietver nokavējuma procentus, kas aprēķināti, pamatojoties uz kopējo rēķina summu, ieskaitot PVN, neatkarīgi no tā, vai kreditors šo nodokli iepriekš ir samaksājis Valsts kasei.

Secinājumi

63. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu Tiesai sniegt šādu atbildi uz *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid* (Valjadolidas administratīvā tiesa, Spānija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/7/ES (2011. gada 16. februāris) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos 6. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesības uz (minimālo) kompensāciju 40 EUR (vai līdzvērtīgu summu) par atgūšanas izmaksām attiecas uz katru rēķinu (vai komercdarījumu), par kuru ir jāmaksā nokavējuma procenti.

2) Direktīvas 2011/7 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā attiecībā uz darījumiem starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm ir paredzēts maksimālais 60 dienu apmaksas termiņš, kas sastāv no sākotnējā 30 dienu termiņa, kas paredzēts piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu pieņemšanas vai atbilstības līgumam pārbaudes procedūrai, un papildu 30 dienu termiņa, kas paredzēts faktiskai nolīgtās cenas samaksai, ar nosacījumu, ka šā papildu termiņa piemērošana ir pakārtota konkrētas pieņemšanas vai pārbaudes procedūras esamībai, kas ir tieši paredzēta likumā vai līgumā, un ar nosacījumu, ka šā papildu termiņa izmantošana ir objektīvi pamatota ar attiecīgā līguma īpašo raksturu vai konkrētiem elementiem.

3) Direktīvas 2011/7 2. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka "maksājamā summa" ietver nokavējuma procentus, kas aprēķināti, pamatojoties uz kopējo rēķina summu, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli, neatkarīgi no tā, vai kreditors iepriekš ir samaksājis šo nodokli Valsts kasei.

[37] Padomes Direktīva (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.).